

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра туризму

Худоба В. В.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни

«Екологія»

спеціальність 073 «Менеджмент»

рівень вищої освіти «бакалавр»

3 курс факультет туризму

Семінарське заняття № 1

Тема: Система основних понять, підрозділи екології. Основні екологічні закони

Мета: Виявити знання студентів про основні поняття екології, історичні аспекти виникнення та розвитку екології, а також з'ясувати обізнаність студентів про основні екологічні закони.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Предмет, об'єкт та завдання курсу «Екологія». Підрозділи екології.
2. Історія виникнення та становлення екології, її місце в системі інших наук.
3. Рівні організації живої матерії. Система основних понять: екосистема, біогеоценоз, екотоп
4. Основні екологічні закони, принципи та методологічні особливості.

Семінарське заняття № 2

Тема: Поняття середовища існування. Абіотичні, біотичні й антропогенні чинники середовища

Мета: Перевірити знання студентів про природне середовище, екологічний фактор. Поглибити знання про пабіотичні, біотичні та антропогенні фактори.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Поняття середовища існування. Водне, ґрунтове, повітряне середовище.
2. Екологічний фактор. Класифікація екологічних факторів, їх вплив на живі організми.
3. Абіотичні фактори.
4. Біотичні фактори. Форми біотичних відносин.
5. Антропогенні фактори.

Семінарське заняття № 3

Тема: Жива речовина. Кругообіг речовини в біосфері.

Мета: Поглиблення знань студентів про біосферу її структуру, ноосферу, геохімічну роботу живої природи. Перевірити знання студентів стосовно екологічних систем.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Поняття про біосферу.
2. Структура біосфери, розподіл життя у біосфері.
3. Жива речовина. Геохімічна робота живої речовини.
4. Кругообіг речовини у біосфері.
5. Екологічні системи. Просторова структура екосистеми. Трофічні ланцюги в екосистемі.
6. Вчення про ноосферу.

Семінарське заняття № 4

Тема: Використання природних ресурсів. Методи визначення якості і обсягу забруднення природного довкілля.

Мета: Перевірити знання студентів про поняття «природні умови», «довкілля», «природні блага», класифікацію природних ресурсів, вплив на організм людини забруднюючих речовин.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Поняття «природні умови», «природні ресурси», «довкілля», «природні блага».
2. Класифікація природних ресурсів. Вичерпні та невичерпні природні ресурси. 3. Запаси та видобуток корисних копалин світу та України.
3. Основні поняття та суть антропогенного впливу на довкілля, класифікація забруднювачів довкілля.
4. Найбільш поширені забруднюючі речовини та їх вплив на організм людини

Семінарське заняття № 5

Тема: Екологічні проблеми атмосфери, гідросфери, літосфери

Мета: Оцінка знань студентів про географічну оболонку, її складові, атмосферу, техногенні порушення та забруднення літосфери.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Географічна оболонка та її складові.
2. Атмосфера та її екологічні проблеми.
3. Вплив діяльності людини на гідросферу.
4. Техногенне порушення та забруднення літосфери.

Семінарське заняття № 6

Тема: Урбосистеми та їх вплив на стан навколишнього середовища

Мета: Оцінка знань студентів про негативні наслідки впливу урбосистем на компоненти довкілля. А також про заходи зменшення негативного впливу урбосистем на довкілля.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Урбосистеми та їх вплив на стан навколишнього середовища.
2. Розвиток міст в ХХІ ст. Найбільш забруднені міста світу та України.
3. Стійкий розвиток міського середовища.

Семінарське заняття № 7

Тема: Природно-заповідний фонд України. Червона та Зелена книги.

Мета: Оцінка знань студентів про біологічне різноманіття, проблеми охорони флори і фауни. Поглибити знання про Червону та Зелену книгу України та природно-заповідний фонд України.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Поняття про біологічне різноманіття.
2. Проблеми охорони флори та фауни.
3. Червона та Зелена книги України.
4. Характеристика природно-заповідного фонду України.

Рекомендована література:

Основна:

1. Білявський Т.А. Основи загальної екології / Т.А. Білявський, М.М. Падун, Р.С. Фурдуй. – К.: Либідь, 1995. –368 с.
2. Волошин І. М. Кислотні опади міста Львова: їх хімізм, металізація природних компонентів : монографія / Волошин І. М., Собечко О. Р. – Л. : ЛДУФК, 2013. – 316 с.

3. Екологія: основи теорії і практикум: навч. посібник. для студ. вищих навчальних закладів. – Львів : Новий Світ-2000; Магнолія плюс, 2003. – 296 с.
4. Злобін Ю.А. Загальна екологія : навч. посібник / Ю.А. Злобін, Н.В. Кочубей. – Суми : ВТД „Університетська книга”, 2003. – 416 с.
5. Кучерявий В.П. Екологія / В.П. Кучерявий. – Львів : Світ, 1999. – 320 с.
6. Кучерявий В.П. Екологія / В.П. Кучерявий. – Львів : Світ, 1999. – 320 с.
7. Худоба В. Екологія : навч.-метод. посіб. / Володимир Худоба, Юлія Чикайло. - Львів : ЛДУФК, 2016. - 92 с. - ISBN 978-966-2328-95-0

Допоміжна:

1. Владимиров В. В. Урбоэкология. Курс лекций. – М.: Изд-во МНЭПУ, 1999. – 204 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://padabum.net/d.php?id=48153>
2. Екологічна геологія: підручник. / За ред. д.г.-м.н. М. М.Коржнева – Київ: ВПЦ «Київський університет». – 2005. – 257 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/eco_geol.pdf.
3. Електроенергетика та охорона навколишнього середовища. Функціонування енергетики в сучасному світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://energetika.in.ua/ua/books/book-5>
4. Закон України „Про природно-заповідний фонд України” від 16 червня 1992 р. // Екологічне законодавство України. – К. : Юрінком. 2001. – С. 206-235.
5. Заповідна справа в Україні / ред. М. Д. Гродзинського, М. П. Стеценка. – К. : Географіка, 2003. – 306 с.
6. Кучерявий В. П. Урбоекологія: підручник / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ. – 2001. – 440 с.
7. Микитюк О.М. Основи екології : навч. посібник / О.М. Микитюк, В.В. Грицайчук, О.З. Злотін. – Харків : „ОВС”, 2004. – 144 с.
8. Назарук М.М. Екологічний менеджмент. Запитання та відповіді : навч. посібник. / М.М. Назарук, І.Б. Койнова. – Львів : Еней, 2004. – 216 с.
9. Національний атлас України / ред. Л.Г. Руденко. – К. : ДНВП "Картографія", 2008. – 440 с.
10. Николайкин Н. И. Экология: Учеб. для вузов / Н. И. Николайкин, Н. Е. Николайкина, О. П. Мелехова. — 3-е изд., стереотип. – М.: Дрофа, 2004. – 624 с. (С. 356-360).
11. Основи екології та охорони навколишнього природного середовища : навч. посібник / Я.І. Бедрій, В.С. Джигирей, А.І. Кидисюк. – Львів, 1999. – 238 с.
12. Попович С. Ю. Природно-заповідна справа / С. Ю. Попович – К. : Арістей, 2007. – 480 с.

13. Реймерс Н. Ф. Особо охраняемые природные территории. / Н.Ф. Реймерс, Ф.Р. Штильмарк. – М. : Мысль, 1978. – 295 с.
14. Розбудова екомережі України / за ред. Ю. Р. Шеляг-Сосонка. – К. : Програма розвитку ООН. Проект — Екомережі, 1999. – 127 с.
15. Хомич В. А. Экология городской среды: Учеб. пособие для вузов. – Омск: Изд-во СиБАДИ, 2002. – 267 с.
16. Худоба В. Регіональний ландшафтний парк "Знесіння" як природоохоронна рекреаційно-туристична зона м. Львова / Володимир Худоба, Олександр Завадович, Юрій Зінько // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. (23–24 квітня 2020 р., м. Львів). – Львів, 2020. – С. 269–272.
17. Худоба В. Еколого-освітня діяльність регіонального ландшафтного парку «Равське Розточчя» / В. Худоба, Ю. Рудий // Природоохоронна територія як базова навчальна платформа Нової української школи : зб. ст. – Львів, 2019. – С. 58–61.
18. Худоба В. Аналіз рекреаційної системи НПП "Сколівські Бескиди" засобами геоінформаційних технологій / Володимир Худоба, Зоряна Руминська // Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (19–20 жовтня 2018 р., м. Львів). – Львів, 2018. – С. 81–83.
19. Худоба В. Конструктивно-географічні засади оптимізації функціонування регіональних ландшафтних парків Західного Волино-Поділля : монографія / В. Худоба. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 166 с.
20. Худоба В.В. Проблеми організації заповідних об'єктів в межах трансрегіональних територій / В.В. Худоба // Вісник Ін-ту пед. освіти. Серія географічна. – Київ, 2009. – Вип. 1. – С. 114–117.
21. Чайка В. Є. Урбоекологія: Підручник для студентів. – Вінниця. – 1999. – 368 с.
22. Чикайло Ю. Екологія : навч.-метод. посіб. для студ. напрямів підготовки 014.11 "Середня освіта (фізична культура)" та 017 "Фізична культура і спорт" денної та заоч. форм навчання / Юлія Чикайло, Володимир Худоба. – 2-ге вид., допов. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 80 с.
23. Червона книга України. Рослинний світ. – К. : Глобал Консалтинг, 2009. – 911 с.
24. Червона книга України. Тваринний світ. – К. : Глобал Консалтинг, 2009. – 622 с.
25. Экология города: учебник. — К.: Либра, 2000. — 464 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Стольберг Ф.В. Экология города (урбоекология).pdf